

čete nakon dugotrajne borbe prsa o prsa pobjedničke.

Sjevero-istočno od Le Mesnila provalio je neprijatelj prolazno na nekim mjestima u naše linije. U ogrorčenoj borbi iz bližine bacili smo neprijatelja konačno iz naših redova, nakon što smo nasom navalom zaprijetili francuzke pričuve da zađu u boj.

Berlin, 11. marča (DU). Veliki glavni stan: Jedan engleski avijatičar bacio je bombe na grad Menin (Flandrija). Uspjeha je imala samo jedna bomba, koja je ubila 7 Belgijanca, i 10 ih ranila.

Englezi su jučer navallili na našu poziciju kod Neuvechappella, te su na nekim mjestima provalili u selo. Tamo je borba još u toku. Englezka navalna kod Givenchya odbijena je.

U Champagni navallili su Francuzi dva puta na obronak sume istočno Souaina, odakle su prekjucer protjerani. Obje navale bile su krvavo suzbite.

Jučer su opet započele borbe oko Reichsackerkopfa u Vogeziima.

Berlin, 12. marča (DU). Veliki glavni stan: Dva neprijateljska linijska broda, koje je pralilo više torpedorazarača, izpalile jučer na kupalište Westende više od 70 hitaca, a da nisu nanieli nikakove štete. Kad su naše baterije počele djelovati, udaljila se neprijateljska mornarica.

Englezi, koji su se ustalili u Neuvechappellu, provalili su noćas više puta u istočnom smjeru, ali su bačeni natrag. I sjeverno od Neuvechappella odbijeno je jučer više slabih engleskih navala. U onoj okolini borba još traje.

U Champagni vlada obćenito mir. U Vogeziima bila je bojna djelatnost radi velike snježne mećave samo vrlo poznata.

Berlin, 13. marča (DU). Veliki glavni stan: Na jugu Yperna bile su suzbijene pojedine englezke navale bez svakoga napora. Naša navalna, koja je imala svrhu, da se opet osvoji selo Neuve Chappelle, naišla je nakon što je iz početka uspijevala, na premoćne englezke čete, pa se porzdi toga nije mogla provesti. Englezi su u orome području razvili živahnu djelatnost sa avijatičarima, od kojih su prekjucer jedan, a jučer dva bila svaljena na tle.

U Champagni boj je mjestimice opet propalao. Sve francuske djelomične navale bile su suzbijene uz velike gubitke po neprijatelja i 200 zarobljenika ostalo je u našim rukama. Magla i snijeg sprečavaju u Vogeziima svako bojovno djelovanje.

Berlin, 14. marča (DU). Veliki glavni stan: Jučer po podne otvorilo je vatru nekoliko neprijateljskih brodova proti Nieuportu bez uspjeha sa strane sjeverno od Lapanne.

Na naše pozicije kod Nieuvechappelle, izim osamljenih engleskih navala, koje su bile odbijene, bilo je samo artiljerijskih bojova.

U Champagni su Francuzi na istoku Souaina i na sjeveru Mesnila također jučer ponovili svoje djelomične navale. Pod vatrom naših četa slomile su se sve navale uz teška gubitke za neprijatelja.

U Vogeziima su se opet nastavili bojevi, pošto se je popravilo vrijeme.

Francuzi sad upotrebljavaju u Argonama novu vrstu ručnih granata, koje svojom eksplozivom okulaže srak. Također francusko pjesništvo rabi eksplozivna teneta, koja bokuu plamenom, kad udare. To se je ponovno ustanovilo u jučerašnjim bojovima.

Berlin, 15. marča (DU). Veliki glavni stan: Kupalište Westende bilo je jučer bombardovano bez utinka od dvije neprijateljske topnjače. Navalna proti visini zračnoj od Engleza jučer od Yperna do-

Djelomične francuske navale sjeverno od Leumesnila u Champagni bile su odbijene sa velikim gubitcima po neprijatelja. U Vogeziima još traju bojevi u pojediniim pozicijama.

Berlin, 16. marča (DU). Veliki glavni stan: Vladajuća englezka pozicija kod S. Eloi južno Yperna, za posjed koje bili su se bojevi od prek jucer, u našim je rukama. Na južnom obronku visine Loreto sjeverozapadno Arrasa traje boj okolo stršćeg podanka jednog brda. U Champagni slomile se pred našom vatrom razne djelomične navale Franceza s teškim gubitcima. Sjeverno od Beau-Sejour naše čete otelu su Francuzima razne strielne jarke.

U Argonnam i na istočnom kraju istih dolazi do bojeva, koji još traju. U Vogeziima traju bojevi na nekim točkama.

Vijesti Gospodarske Svezje za Istru u Puli.

Broj 105-15. Pula, dne 10. marča 1915.

C. kr. Namjesticništvo za Primorje u Trstu svojim odpisom od 25. februara 1915. Br. II 1008/9-14 dostavilo nam je nekoliko primjeraka „Poziv austrijskim poljodjelcem“, molbom, da ih otpremimo na razne istarske korporacije (zadruga, društva, vijeća itd.)

Premda smo mi, ukoliko smo imali raspoloživih primjeraka, prošlih dana tu okružnicu razaslali na mnoge istarske zadruge a još više na župne urede, donasmo je niže u cjelini i molimo cijelo p.n. svecenstvo i utiteljstvo kro i sve općinske glavare po Istri, da razširuju i razjarme pučanstvu napitke sadržane u okružnici, koja glasi:

Svim ratarima Austrije!

Teškom mukom, neumornim sudjelovanjem staraca, žena i djece dovršilo je austrijsko pučanstvo lanjsku želvu te je prevalivši znamenite poteškoće izvršilo jesenku sjetvu. Lijep smisao za uzajamnost donio je pomoći gospodarstevima, kojih je rat lišio uprave posjednika rada, najvrjednijih radnih sila.

Nakon prisilnog zimskog mirovanja donosi nastajuće proljeće gospodarstvu navadne zadaće u čije izvršenje svatko okom zabriouto upire. Ne smijemo, na žalost, još da se nadamo, da će proljetno sunce ogrijati umirenu Europu, a odgovornost za zalihe, koje služe da se pučanstvo prehrani, nalaze da se istim računom, da će još i za vrijeme dođuće žetve domovina morati da se prehrani samo onim što proizvede domaće tlo.

Ljetosnji proljetni rad je zato od veće znamenitosti nego onaj u godinama mira. Pripravnost vojske na borbu, pouzdanje građana odvici od prihoda gospodarstva. Mnogo stotina hiljada ljudi, koji inače u proljeće obrađuju zemlju, pozvano je pod oružje a nebrojeno ih leži u tuđoj zemlji. Teret, dva puta, dapače više puta teži, počiva na leđima manje jačim onih, koji su ostali doma.

Potrebilo je prvo svega, da se niti čestica zemlje ne ostavi neupotrebljena. Ugar — od vještih ratara već odavno ostavljen — da da ljetos porve iztezne. Svaki komadić oranice, svaki vrt, svaka sjeta u sumal, koja daje prihoda, treba da budi upotrebljena, i ako vlasnik sam nebi to mogao obraditi, neka se drugima dađe u zakup ili odstup za obradivanje, tako, da ima posjednik dobitak od toga.

Neka se najprije neče bhjke, koje služe nepočasno za hranu ljudima. Za ljetnu pšenicu i ljetnu raž, koje se daju svagdje sigurne i obilne žetve, hoće se osobito zgodnog tla, prikladna klime i rane rjetve. Ako svi ovi uvjeti ne postoje, neka se u prvom redu goje ječam i zob, koji se sada obrađuju također u plodove na krah. Neka se pažnja osobito svrati na sadjenje bobu i graha, (faski) koji naše zahtijevaju od tla.

Gdje su klima i tlo prikladni za gojenje zeleni na polju, neka se goji što više raznih krumpira i ranog povrća, da se tržište uzmogne opskrbiti sa poljskim plodovima prije žetve.

Osobito južni djelovi države neka se posvete gojenju raznih krumpira i ranog povrća.

Veoma važno je njegovanje kućnih vrtova na selu, u kojima, ako se posije u pravo vrijeme te uporabom prostih vrtlarskih pomagala, kad bi ista bila poznata i mogućna, kao pogojenim gredicama za gojenje sadnica, zalijevanjem itd., može da različito povrće sazrije u obilnoj mjeri za vlastito kućanstvo i ranije nego što je inače obično.

Obzirom na velike zalihe sladora u državi opravdano je gospodarski ograničenje gojenja sladornog repa pa je i sa razloga nužno, što ne dostaje gnojiva, koje sadrži dušika, te bi prihod bio slab. Na površinama, koje bi uslijed toga ostale proste, neka se goje žito i povrće.

Neka se baš osobito pazi na gojenje krumpira, od koga se može dobiti siguran prihod i ako je tlo slabije.

Štedite sjemenje te sijte što je moguće više strojem za sijanje u brazdi. Neka nijedan komad ovakovog stroja ne počiva za vrijeme sijanja niti jedan dan. Stroj neka služi ne samo posjedniku nego i susjedima. Primila si k srecu načelo:

Polje neka je dobro izorano, neka sjemenje bude rijetko, a neka gnoj bude jak. Biljke, koje služe živinama za krmu, neka se goji u mjeri, koja odgovara broju živina. Krmišta, koja davaju slab prihod, neka se preobrađe i po mogućnosti upotrijebe za gojenje plodova, koji služe za hranu ljudima.

Poljsko gospodarstvo neka udovolji potrebi važnih obrtnih grana za sirovine. Gdje postoje naravski uvjeti, neka se posveti ljetos pažnja uljevitim bilinama i bili nama koje daju sirovinu za tkanje.

Sadite dakle, gdje se može, i ljetnu repicu i ljetnu ugarčicu.*

Ove biline ne služe samo za priugotavljanje nužnog ulja i sala za hranu nego i za proizvodnju jednog od najvažnijih sredstava za snažno krmljenje, naime stisnute uljevite pogače. Buduć je tražba veća uslijed prekinoća uvoza inozemskih ulja, mogu se očekivati sa sigurnošću više cijene.

Gojite, gdje prilike dopuštaju, konoplje i lan, da se pokrrije potreba domaćeg obrta za vlaknima. Gojenje konoplja, koje će tako nanovo oživiti u krajevima u kojima je ovo gojenje još u pameti, ublažiti će oskudicu na vječama i utelima.

Ratarima Austrije!

Pazite na savjete vaših zemaljskih korporacija i zadruga, koje su pozvane, da vam pomazu savjetom i djelom, držite se naputaka povjerenstava za žetvu i općine, kojima je Previšnjim ovlaštenjem bila povjerenja posebna skrb za obradivanje polja, ispunite točno vasu stalisku dužnost kao branitelji države, pak će Gospodin Bog blagosloviti vasu sjetvu.

U Beču, dneva 14. februara 1915.

C. kr. ministar poljodjelstva:
Zenker.

* Repice, iz kojih se pravi ulje.

Sličice iz rata.

Vjerna častnički sluga.

U „Neuen Wiener Abendblatt“, izvješćule ratni dopisnik baronj Reoden o svedećem događaju sa ruskog bojišta. Neki nadporučnik bio je u bitci kod Lubina tako teško ranjen, da se ga držali mrtvim. Njegovom slugi već se isručiti častničku legitimaciju, koja je bila predviđena opakom: „ohranjen u saje dječkom grobu“. No njegov sluga Josip Musina nikako nije vjerovao, da bi nadporučnik bio mrtav. Pošto je na bojištu

i potražio nadporučnika i neprekidno kroz 24 sata izvadjući je razne pokušaje, da privede paloga k svijesti. I njegovo je nastojanje uspjelo, jer je častnik počeo dišati. Sad si sluga s bezobzirnom energijom pribavio jednu saljacha kola, položio je brizno častnika u slamu i dovezao ga u bolnicu u Rozwator. Poslije, kad se toliko oporavio, da je bio sposoban za daljnji transport, pratio ga u Bruxen u Tirol, gdje ga je njegovao više mjeseci, dok se posvema nije oporavio. Za taj svoj čin odlikovan je sluga srebrnim križem za zasluge sa krunom.

Kopneni torpedo.

U bojevima u Karpaticima, kad se još radilo o ruskoj ofenzivi, igrao je veliku ulogu boj sa minama. O tim bojevima piša sada izvjestitelj „Leipziger Neuesten Nachrichten“, koji veli, da je imao prigode da se u fronti upozna sa zapovjednikom odjela kopnenih torpeda. Sam zapovjednik izumio je ove torpede i dozvolio mu da sudjeluje kod njihovog izpaljivanja. Momčad toga odjela su sami po izbor vojnici, pa je i odio dobio počasno ime „Vilim Tell brigada“. Izvjestitelj tvrdi, da se na svoje oči osvjedočio, da ta nova naprava tako sjajno funkcioniše, da od 21 hitca njih 20 sigurno gadjaju. Djelovanje tih torpeda u neprijateljskim redovima upravo je strašno. Kako se cijela naprava drži u strogoj tajnosti, to mu je jedino dozvoljeno da reče, da se aparat izpaljuje bezlično, neke ruke kao Marconijevi brozjavi. U zimi bila je velika poteškoća, jer se dinamit smrzao, za je aparat bio neupotrebitiv i ako je „Marconijeva naprava“ funkcionirala. No zapovjedniku je i opet uspio jedan novi izum, naime da je kadar i smrznuti dinamit dovesti do eksplozije. I time je u ovom ratu došlo u uporabu jedno novo oružje, koje naše položaje čini još čvršćim i nepredobivim.

Rusi u zabuni.

Neki častnik opisuje u „Magynorszagau“ sljedeći događaj: Da si zaštitimo svoju frontu, postavili smo noćne straže, koje su se nalazile pet do šest stotina koraka pred neprijateljskom frontom. Jednom je i moj odio došao u predatnje. Oko devet sati do podne najednom je iz neprijateljske fronte izstupio vojnik i približio nam se bez oružja. Potomno smo pazili, šta će učiniti. Kako nam su približavao neoboružan, nismo na njega pucali. Kakovih dvie sto koraka pred nama je stao, zatim u zemlju stap, na kojem je bio komadić papira, znakno rukom i pokazao na papir. Na to se opet vratio u svoj streljatski jarak. Jedan od naših vojnika izišao je iz ščena i donio papir na kojem je bilo napisano više nerazumljivih redaka. Na čedulji je pisalo: „Es ist nicht gut“. Dugo smo razmišljali, dok nije jedan vojnik cijela stvar odgovornio. Ona nerazumljiva mjesta su glasila: „Zašto ste izvješili bijelu zastavu. Ako se hoćete predati, nećemo na vas pucati. Čemu pucate na nas? Es ist nicht gut“. Pošli smo gledati frontu. I doista na desno od našeg obkopa jedna je straža izvjerila magjarski barjak. No kiša ju tako oprala, da je bila gotovo bijela, uslijed česa su Rusi držali, da se hoćemo predati. Odmah smo sačinili odgovor u tri jezika: na magjarskom, njemačkom i ruskom. Cijela smo stvar razjasnili i pismo odaslali na isti način, kao što su Rusi nama. Da su nas Rusi razumjeli, odmah smo oćutili. Cim je tko od nas digao glavu, odmah su nad nama zujila neprijateljska teneta, koja bi bila i meće ohratila, da se nama za vremena sklonuo.

Kako se živi u Njemačkom zarobljeničtvu.

Jedan francuski zarobljenik u „Matieu“ opisuje kakav život sprovadja u njemačkim zarobljeničkim laboratorima: Kod znanca Mauberge zapao sam u njemačko

zarobljeničtvo. Kod transporta do tabora s menom su dobro postupali. Tabor Friedrichsfeld, tri kilometra od Wesela, jest danas mali gradić od drvenih baraka sa 20.000 zarobljenika. Pučki ustaše drži stražu. Među zarobljenicima našao sam jednog prijatelja, nekog u Francezkoj vrlo poznatog glazbenika. Život u taboru je sasvim drugačiji, nego si to predočuju u Francezkoj. Među nama vlada veselo život kojemu se čude i sami Nijemci. Izdijelili smo si najmodernije pokućstvo i razna glazbala, a od velike dosade sjećamo najnovije napjeve pariskih opereta. Dapače već smo priredili i nekoliko koncerata, a jednog dana i predstavu, neku satiru. Ulaz bijase jedan franak, te smo sabrali 1200 franaka, koja će svota biti za one naše drugove, koji nisu baš kod novca. Svotu smo morali deponirati kod zapovjedništva. Dostora ćemo pricediti sajama, na kojim ćemo prodati pariske predmete. Svi su zarobljenici s disciplinom zadovoljni. Tek jedino u teškim slučajevima budu izrečene kazne.

Razne viesti.

Vozari iz Klane, Lisca i Škalnice koji su s konji u Pull ili oko-keci neka naznače čim prije u pisarni odvjjetnika Dra Laginje odjel (Abtjlung) pod kojim rađe i točan broj voza. To da se uz-mogne udovoljiti jednoj želji općine Klane i njihovim obiteljima.

Krivotvorene banknote po dvle krune.

U zadnje vrijeme dospjela je u promet manje uspjeta patvorina banknota austro-ugarske banke po 2 krune s emisijom od godine 1914.

Radi sigurnijeg razpoznavanja tih patvorina, te radi lagljeg uhićenja patvoritelja i onih, koji te patvorine stavljaju u promet, bitniji znakovi razpoznavanja jesu:

1. Izvedba modre notne slike je manjkava, izraz lica idealne glave je na patvorini tvrdji od onoga na pravoj banknoti, guilloche rozeta brojke „dva“ je slabije ispunjena, a crte se razlikuju.

2. Na suedjenu temeljnom tisku prve strane vide se vodoravne ravne crte oči sjene, dočim na pravoj banknoti sastoji temeljni tisk od valovitih crta.

3. U tekstu pridolaze sljedeće pogriške:
a) Na lijevoj strani gore, gdje je vrijednost banknote naznačena u raznim narodnostnim jezicima, stoji u trećem redu računajući odzodola „Doue Krune“, mjesto „Dvije krune“.

b) Na desnoj strani u magjarskom tekstu fali iza riječi „Buda“ rastavni znak „Buda“.

c) Kod riječi „Kormányzó“ nema na slovu á aksana, a kod riječi „Főtanácsos“ nalazi se nad slovom ó samo jedan potez.

d) Patvorina datirana je u njemačkom tekstu s 8. kolovoza 1914. dočim je u magjarskom tekstu datirana s 5. kolovoza 1914.

Naši predstavnici kod novog namjestnika.

Narodni zastupnici prof. Vjekoslav Spinčić, predsjednik hrv. slov. kluba na istarskom saboru, i dr. Dinko Trinejadčić predstavili su se dne 9. o. mj. novom istarskom namjestniku, baronu Fricau u ime hrvatsko-slovenskoga kluba na istarskom saboru t. j. u ime hrvatskog i slovenskog naroda u Istri, te su ga zamolili, da štiti i unapređuje interese Hrvata i Slovenaca u Istri. Na hrvatski pozdrav spomenutih predstavnika namjestnik se zahvalio čestitim jezikom izjavivši, da je dobro razumio svaku riječ pravdava. Rekao je, da su mu poznate zašlege Hrvata i Slovenaca i da će rado učiniti sve, što je u njegovoj vlasti i moći, da dobroti istarskih Hrvata i Slo-

venaca. Osobito će se brinuti, da oživi gospodarsko-prosvjetnu akciju, koja je započela pod ministrom predsjednikom Beckom, a osobito će se zauzimati za gradnje vodovoda i ceste. Naravno, sve to će biti moguće tek onda, kad opet nastupi mirovno doba. Za sada učinit će sve, što bude mogao, za aprovizaciju, za dobavu modre galice, peronida, te da seljacima ostane što više živine za obradivanje njihovih zemljišta. O svemu tomu namjestnik se polanko informirao kod spomenutih za stupnika, te naglasio, što je već rekao u svom pozdravnom govoru, naime da će objektivno postupati prema svima, a isto tako i njegovi podčinjenici, kojima je izdao nalog, da brzo riješavaju svoje stvari i da ljudski postupaju s narodom. Konacno je zamolio gg. zastupnike, da se i oni i njihovi drugovi, kadgod štogod trebaju, izravno obrađaju na njega bud osobno, bud pismeno, a on će učiniti sve, što bude moguće. Na to se namjestnik najsrdačnije oprostio sa gg. zastupnicima.

Pišite zarobljenicima otvorene dopisnice!

U interesu naših zarobljenika u Srbiji ili Rusiji javljamo da im svojina ne pise pisma već otvorene karte dopisnice, jer su cenzure jedne i druge dižave izjavile, da će izručivati zarobljenicima samo otvorene dopisnice.

Akcijska naša mornarice pred Barom.

Iz stana ratnih novinskih izrjestitelja javlja se: Nedavna akcija naše mornarice pred Barom na 1. i 2. o. mj. u nekim je listovima kroz krivo prikazana. Protiv ovih izvještajima, preuzetim iz inozemne štampe, treba ustanoviti sljedeće mjerodavno priobćenje:

Na 1. o. mj. u pol 3 sata u jutro ušle su u luku Bara naše tri torpednjače, u pratnji triju razarača, i izkrcale jednu odjeljenje, koje je zapalilo zalihe, što su se nalazile u magazinima na kamenitoj obali. Za brže izkravanje francuzkih prevozu sagradjeno drveno pristanište dignuto bude u zrak i prije demolirano.

Tako zvana jahta „Rusija“, koja se već od više godina upotrebljavala za prevoz robe, a od više mjeseci za dovođenje jedrenjača, nakrcanih u Albanji kontrabandom i koju je dosada naša mornarica štedita, ovaj put je isručena iz nutarne luke, nu pošto je burno vrijeme pricćilo, da ju se dalje odvede, bude pred ulazom u luku potopljena.

Za tih operacija pucalo je kroz čitav sat sve jače i jače pet baterija na naše brodogojce, a da ga nisu pogodile. Torpednjače su samo strojopukama odraćale na pucnjavu iz pušaka, upravljenu protiv njih i izkravanog odjeljenja, a osim toga pogodile iz najbliže blizine dvie ladje robe i jednu polopile. Na grad se oćeće nije ni pucalo. Razarači nisu na luku ni pred njom izbacili ni jednog jedinog hitca.

Nisu pače razorene ni dvie veće količine benzina, jer se je bilo bojali, da

usljed toga ne nastradaju dva bliza jedrujaka nepoznate narodnosti. Što su pak Crnogorci razglasili, da je bombardiran grad, da je puno toga razoreno, kuće zapaljene, mnoštvo ljudi zaglavilo pod ruševinama i poginulo od šrapnela, naročito žena i djece — puke su izmisliotine, kako se s neprijateljske strane sa sigurnošću i mogu očekivati.

Prinosi za Družbu.

Ravnateljstvo Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru u Opatiji, primilo je u drugoj polovici veljače t. g. sljedeće prinose: Podružnica muška i ženska Družbe u Kastvu K 293.66, članarine i milodara za god. 1914. Gosp. Ivan Gojtan, bilježnik Gospić K 10.— mjesečni prinos za veljaču. G. Nikola Velić, Drniš K 5.— sakupljenih u malom hrvatskom društvu. Općina Jasenovac K 10.— G. Hermina Rutzner Banjole K 3.— sakupljenih u kući Gosp. Martine Iveše. Rijeki Novi List K 306.— na račun sakupljenih prinosa. Gđjica Darinka Segner, Jadreški K 11.— sakupljenih. Gđjica Zrinska Martinolić, Veli Lošinj K 5.— u spomen petgodišnjice smrti premile majke. G. Tomislav Štromar, učitelj u Šišima (Pokupsko) K 25.— sakupljenih kod veleć. gosp. Nikole Vukovića. Prinosi su za našu Družbu silno jenjali. Naprijed za Družbu sv. Ćirila i Metoda za Istru u ovim teškim danima!

Preko naše uprave:

Veleć. g. Hinko Kukuljica župnik u Pomeru darivn Družbi K 10.—, koje je g. škol. nadzornik Barbalčić platio za misu zadušnicu za pok. učitelja Josipa Butkovića. Da počasti uspomenu na učitelja Iva Sorića, poginulog na bojnomo polju, daruje Juraj Kašanić u Puli, Družbi sv. Ćirila i Metoda za Istru kruna deset (10).

Ciena mesu u Pull.

C. kr. kot. poglavarstvo saslušav trgovačku komoru u Rovinju i društvo mesara udarilo je ove cienne mesu od govoda: prednji dio K 3.08, zadnji dio K 2.68, s privagom.

Krušne doznačnice u Austriji.

Bečki listovi javljaju, da će iza kako se doznadu zalihe muke i žita, uvesti u Austriji doznačnice za kruh i muku. Za pućanstvo u gradu po svoj prilici će odrediti drugčije množine nego li za seljake, kojima je kruh i muka tako rekuć glavna hrana. Do sada je naime odredjeno za svaku osobu 240 grama muke na dan; buduće je to za seljake, kojemu je muku glavni živeć, premano, nastalo je radi te odredbe nezadovoljstvo među seoskim pućanstvom i radi toga će se za seljake pravisiti tajera muke na dan. To će bit posve pravo, jer ako je 240 grama za gradjanina, koji uživa više meznatu i mastnu hranu, dosta, nije za kmeta, koji malo užije meznate hrane već više kruha, koji mu podava više jakosti za rad.

Molba za vojničke proljetne dopuste.

Dopusti za vojničke radi poljodjelskih radnja mogu se pitati na dva načina: 1. Najbolje je, da ide svaki vojnjak sam svojem predposavljenom zapovjedništvu (na raport) i reče, da želi 14 dnevni dopust, da može obraditi svoje zemlje. Zapovjedništvo će tada sve dalnje odrediti samo i dozvoliti dopust. Taj put je najjednostavniji i najkraći da se dobije brzo dopust, te se radi toga preporuča vojnici, da upotrebe ovaj način. 2. Obitelji vojnika mogu i sami pitati dopust putem c. kr. kotarskog poglavara. U molbi ima se navesti utroke, radi kojih je dotični vojnjak nutno potreban za izvršenje proljetnih poljodjelskih radnja, kao n. pr. iznemogli stariji, veliki broj djece, bolest žene, nemoguć, zapušteno zemljište usljed pomanjkanja radnih sila itd. Te molbe su proste biljezgovine. Upućuje se, da se takve

molbe šalju kroz obćinsko poglavarstvo, koje neka na molbi službeno potvrdi istinitost navoda u molbi navedenih, i onda samo prosledi molbu na c. kr. kotarsko poglavarstvo.

Svakako je pak najbolje ako vojnjak kod dnevne prijave (raporta) molbi dopust izravno kod svog zapovjedništva, jer je taj način najbrži da se dobije dopust.

Molili dopust za vojnike, koji su već na bojnomo polju, bilo bi sasvim bezuspješno, jer se takovim dopusti neće davati pod nikakvim uvjetima, te se takođerjer nesmiju podnašati molbe na ministarstvo domobranstva, jer se isto na takve molbe neće obazrijeti.

Zabava u korist „Crvenog križa“ i „Družbe“.

Mali Lošinj. Dne 14. veljače priredili su ućenici i ućenice dnevne pućke škole, nastavnog tećaja za djevojke i djetjeg zabavišta „Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru“ veliku zabavu u korist „Crvenog križa“ i „Družbe“. Program je bio obilat, a sastojao se je od sljedećih toćaka:

1. „Proslav“. — 2. „Mornarska“. Samospjev. — 3. „Konzilij bolesne lutke“. Sadrživa scena. — 4. „Hrvatskom slijegu“. Deklamacija. — 5. a) „Svratanje“, b) „U boj, u boj!“ Pjeva troglasni ženski zbor. — 6. „Slikovni ples“. — 7. „Dome moj dragi, dome moj blagi!“ Dvopjev za Sopran i Alt. — 8. „Majci“. Deklamacija. — 9. a) „Lastavicam“, b) „Kad mlidija mrijet“. Romance za Sopran. — 10. Geiger: „Sonate“ za glasovir. — 11. „Predobri Bože!“ Istarska hymna. Pjeva troglasni ženski zbor. — 12. Heltai: „Ori, koji ostaju...“ Prigodnica u jednom prizoru. Odaziv je bio upravo iznad očekivanja, tako, da je velika dvorana „Ćitanić“, u kojoj se je zabava obdržavala, bila prepljevanuta, da bi primila svu tu množinu naroda. Zabavu su počastile svojim prisutnošću mnoge ugledne osobe, medju kojima mil. gđja Eugeniya Moseffig, supruga c. kr. kot. Poglavara, c. kr. kot. povjerenik vitez Lund, gosp. zapovjednik ratnog broda „Magneta“ s mil. gđjom. mjesni župnik-dekan greć. g. dr. Kv. Enefetić, prof. Ambros vitez Karačić s mil. gospodjom i mnogi drugi, a gospoda časnici mjesne ratne tvrdjave dali su se zastupati po posebnomo odaslaniku.

Sve toćke programa bile su lijepo i vješto izvedene, a da je zabava uopću potpuno uspjeta vidi se najbolje iz toga, što je opća želja bila, da bi se je još jednom dala. To se ju je i učinilo, te je na pokladni utorak zabava ponovljena.

I materijalna strana zabave je bila preko očekivanja: sakupilo se je ukupno 830 K, što je upravo lijepa sroće, ako se uzme u obzir teško doba, koje proživljujemo. Dućnost je odvij, uz toplu zahvalu, posebno spomenuti one, koji poslaše svoj obol u ime uzlaznice. Ti su: iz Malog Lošinja: I. R. Vidulic, gradjev. poduzetnik 11.70 K, obitelj Lućić 5 K, Franz Nagler 2 K, Artillerieoffiziersmesse 50 K, Jelićava ud. Skopinčić 3 K; zatim: obitelj Antončić, V. Lošinj 1 K, Pop Franjo Krivičić, Unije 5 K, pop Nikola Grego, Sittan 250 K, Iran Nećić, školski upravitelj, Cres 2 K, Josip Stihović, ravnatelj Posujilnice, Pula 3 K, Hermina Rutzner, učiteljica, Banjole 3 K, prof. Vjekoslav Spinčić, nar. zastupnik, Opatija 10 K, dr. Miroslav Broschan, odjelni predstojnik, Zagreb 10 K, dr. Dionizij Nyaradi, biskup, Križevci 5 K. Plemeniti svrha sama po sebi posvećuje orakove darove! Od prihoda zabave dalo se je odobru „Crvenog križa“ 100 K i „Družbi“ 100 K, dok je ostatak upotrebljen za pokriće raznih troškova.

Ovom zabavom ispunila se „Družbine“ škole u Malom Lošinjju jednu od svojih narodnih i patriotskih dućnosti, a posebno valja spomenuti, da je ovo prvi put, što su tri naše nastavna zavoda skupno pri-

redjuju zajedničku zabavu. To je vrijedno svake hvale, jer se time diže ugled naših škola. Ovakove zabave trebalo bi više puta prirediti, jer oim plemenite svrhe, djeluju na mladež veoma odgojno i poučno.

Podavanja u ratno doba.

O tom je, izasla caraka naredba za sve kraljevine i zemlje zastupane na carevinom višću u Beču. U toj se naredbi naročito ističe, da se time popunjuje, dotično mienja dosadašnja naredba o ratnom podavanju tako, da u buduću nijedan državljani ne bude morao državi posudjivati ni vozila, (koia, automobila itd.), ni voznoga blaga, nego će svaki državljani vozila i vožno blago državi odmah posve prepuštiti u vlastništvo, t. j. prodati, te će se svakomu oduzeta isplatiti odmah ili u kratko vrijeme, a ne istom posle rata.

Jeftina riža, a ipak skupa.

U Indiji je cijena riže (za košaru riže po 60 funti engleskih) pala na 100 rupija prema 160 rupija u godini 1914. Naprotiv je tovar za trostruko poskupio. Ništa manje nego 2,600.000 tona riže spremjeno je za izvoz iz Indije, ali se ne može otpremiti, jer ne ima brodova. Kako je poznato, kupuju Njemačka i Austrija u mirno doba silne količine riže, koje izraduju i dalje prodavaju. Sada ove količine indijski seljak ne može da proda. Tako imade sada u Indiji silno mnogo jeftine riže, dočim naprotiv postoji velika nestašica i skupoća ovdje riže.

U zadnje doba čuje se, da će Italija dovoliti izvoz stanovite količine riže, koju nam daje kao zamjenu za ugljen i drva, koja će od nas dobiti. Koliko će riže doći nije poznato, ali znamo, da ih sada ima mnogo, koji zaslužuju lijepe novce preprodavanjem ove riže.

Željezni prateni „Srebrnog Križa“ i počasni znakovi „Crvenog Križa.“

U ovdjetnoj pisarni Crvenog Križa, S. Polikarpo br. 204, mogu se i nadalje dobiti dnevno od 9—12 pr. podne i u radnim danima također od 7—6 po podne izvorni prateni Srebrnog Križa s nadpisom: „Zlati dodok za željezo 1914. A. S. K.“ u zamjenu dragocjenosti ili iznimno uz gotovinu od najmanje pet kruna.

Istolako mogu se tamo u naznačena satove dobiti formulari molba za podjeljenje počasnog znaka 2. razr. kao i srebrne i sjeđene kolajne Crvenog Križa. Za podjeljenje počasnog znaka 2. razreda ima se platiti iznos od 1000 K na jedan put ili 50 K godišnje, za srebrnu počasnu kolajnu 300 K na jedanput ili u tri jednaka godišnja obroka, a za sjeđene počasne kolajne 100 K najjedanput ili 5 K godišnje. Povrh toga ima se za počasni znak platiti za jedanput pristojba za podjeljenje 100 K, za srebrnu počasnu kolajnu 30 K, a za sjeđene počasnu kolajnu 10 K nakon obavještenja.

Priposlano.

Ja podpisani predveden sam bio danas na glavnu razpravu kod c. kr. okružnog sudišta u Rovinju, kao obtoženik po §§. 65., 64., 305. kaz. zakona — i bio presuđom ovoga suda ričten svake krivnje. Orime se najjednačnije zahvaljujem gosp. Franu Dubroviću na njegovoj ljepoj obrani, kojom je on opetovno dokazao svoju jurističnu naobrazbu i govorničku vještinu, te ga ja ovime našim ljudem za branitelj u kazn. poslovih najtoplije preporučujem. Rovinj, dne 8. marča 1915.

Aničić Ivan v. r. slušatelj prava.

Poziv!

Veprinačko društvo za štednju i zajmove, registrirana zadruga na ograničeno jamčenje, održavati će dne 28. marča 1915. u 4 sata po podne u Veprincu kbr. 5, svoju XII. glavnu redovitu skupštinu sa sljedećim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika prošlogodišnje glavne skupštine.
 2. Izvješće upravnog odbora o djelovanju zadruge u god. 1914.
 3. Izvješće nadzorstva o računima za god. 1914.
 4. Odobrenje zaključnog računa za god. 1914.
 5. Izvješće o reviziji Zadrugne Zveze.
 6. Zaključak glede uporabe čistog dobitka.
 7. Djelomična promjena pravila.
 8. Izbor upravnog i nadzornog odbora te pomirbenog suda.
 9. Slučajni predlozi i savjeti.
- Godišnji obračun izložen je zadržegarom na uvid u društvenoj pisarni u Veprincu. Veprinač, dne 13. marča 1915.

ODBOR.

Grebljo Abel iz Nugle Roč

nudja 200 litara svijetlog mlijeka na dan, koje bi željeznicom u Pulu ili Rovinj uz cijenu od 30 para liter, franko određeno mjesto.

Velika svota novca

može da se nakloni svakome, koji pošlne našim naručnicima. — Besplatna iznajmljenja: talje: Sredkovno zastupstvo 25, Ljubljana.

Poziv

na glavnu skupštinu „Lindarskog društva za štednju i zajmove zadr. na ceogr. jamčenje u Lindaru“, koja će se držati dan 26. marča 1915. na 5 i pol sata popodne u prostorijama „Iliratske čitavnice“.

RASPORED.

1. Čitanje zapisnika od prošle skupštine.
2. Odobrenje računa za god. 1914.
3. Slučajnosli.

ODBOR.

Pozor! Pozor!

Veliko skladište i zalih
šivaćih strojeva
za krojače, postolare
Singer šivaći stroj
za obrt i domaću porabu
K 76.—
sa 5 godišnjim jamstvom i
Dvokolice

Premier Es-ka Hellor, dvo-
kolice Courir stoje K 150.—. Cienikse pošilja franko.
Preporuča se: Svoji k svojim
Jos. Dekleva i sin
Gerles, via Municiplo 1.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via S. Maria 14.

Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakevrstne brašna iz
najboljeg mlina / vrstoj cijeni.
Poslužba b. / točna.

Mobilizacija

Istarskog pučkog ustanka 1914.
u stihovima.

Sastavio seljak zamouk Mihovil Čekec,
općinski delagat u Štinjanu kraj Pule, sada
pučki ustaša 7./5. Lir. satnije.

Cijena 30 filira.

Naručbe prima Tiskara Laginja i drug
u Puli (Istra) te ih razaslija jedino uz
naprijed uplaćeni iznos.

U toj pjesmi se vrlo ljepo pučkim stihovi-
vima opisuje rastanak od kuće, polazak u
Pazin i život tamo te konačno polazak
u Pulu.

Knjižica je oblasno cezurirana.

Kupujte „JORGOVAN“ Koledar!

SLAVENIMA PULE I OKOLICE
preporuča
Svoje bogato i solidno
SKLADIŠTE
POKUĆIVA
Filip Barbalčić - Pula
Via S. Marko Br. 12. i Via Diana Br. 2

Himna

Društvo sv. Cirila i Metoda prodaje se u
korist Društva (Istra Laginja i dr. u Puli.

Javna Zahvala.

Razsvijeljena majka, koja je prigodom svrtili njezinog predragog
sina

IVA,

uštaltja družbine škole u Puli,

koji je kao na sjevernom bojištu, primila takle izražaja osjetu i
iskrenog prijateljstva budi ovime svima, koji se na bilo koji način
nastojali, da otjedu jednu odricu te da joj ubiude njezinu pre-
vratku bol i tugu, izražena najtoplije hvale.

Bog im naprotio!

RASKA, 6. marča 1915.

od. Šerif Dinka.

Ustanovljena 1901.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i
uz mjesečnu otplatu te prima uložke,
koje ukamačuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1901.